

VABAERAKOND ARU PÄHE PÕHIKIRI

Eelnõu nr 2

1. ÜLDSÄTTED

1.1 Erakonna nimi on Vabaerakond Aru Pähe (edaspidi: Vabaerakond). Vabaerakonna nimelühend on VAP.

1.2 Erakonna juhatuse asukoht on Raudtee tn 64, Tallinn, Eesti Vabariik. Vabaerakond tegutseb Eesti Vabariigis ning vajadusel välismaal.

1.3 Eesmärgid

1.3.1 Vabaerakond on mittetulundusühing, mis juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi õigusaktidest ning käesolevast põhikirjast.

1.3.2 Vabaerakond on kodanike poliitiline ühendus, mille eesmärk on edendada avatud ühiskonna põhimõtteid ja kaasata otsustusprotsessidesse ühiskonna liikmeid ning kodanikeorganisatsioone. Vabaerakond seisab näoga rahva poole.

1.3.3 Vabaerakond on avatud dialoogile kodanikuühendustega. Vabaerakonna nimekirjad on kohalikel, Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistel avatud kodanikele väljaspool erakonda, võimaldades ühiselt koostatud valimisprogrammiga kandideerida ka kodanikuühenduste esindajatel.

1.3.4 Vabaerakonna eesmärk on demokraatliku parlamentaarse poliitika teostamine, mis põhineb isikuvabadusel, hoolivusel ja traditsioonidel.

1.4 Tegevused

1.4.1 Vabaerakond osaleb Riigikogu, Vabariigi Presidendi, Euroopa Parlamendi ja kohalike omavalitsuste volikogude valimistel, esitades kandidaate ning tutvustades oma seisukohti.

1.4.2 Vabaerakond lähtub oma tegevuses erakonna programmist ning headest tavadest, kommetest ja eesmärkidest, mis toetavad ja tugevdavad Eesti Vabariigi sõltumatust ja iseseisvust.

1.4.3 Erakonnal on oma visuaalne identiteet, mille kasutamist korraldab ja järelevalvet kasutamise üle teostab Vabaerakonna kontor.

2. ERAKONNA LIIKMED, NENDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

2.1 Erakonna liige

2.1.1 Vabaerakonna liikmeks võib olla vähemalt 18-aastane teovõimeline Eesti kodanik või Euroopa Liidu teise liikmesriigi kodanik, kes elab püsivalt Eestis.

2.1.2 Vabaerakonna uue liikme võtab tema kirjaliku avalduse alusel Vabaerakonna juhatuse.

2.1.3 Liikmel on õigus:

2.1.3.1 saada informatsiooni Vabaerakonna tegevuste kohta;

2.1.3.2 osaleda Vabaerakonna töös;

2.1.3.3 võtta osa Vabaerakonna üritustest;

2.1.3.4 olla valitud Vabaerakonna juht- ja kontrollorganistesse eeldustel, et liikmemaks on tasutud ja ei ole täitmata aukohtu otsuseid.

2.1.3.5 lahkuda Vabaerakonnast kirjaliku avalduse alusel.

2.1.4 Liikme kohustus on:

2.1.4.1 järgida Vabaerakonna põhikirja ja täita juhtorganite otsuseid;

2.1.4.2 tasuda liikmemaksu, mille suurus on üks (1) eur/kalendrikuus (12 eurot aastas). Vabaerakonna liige võib motiveeritud põhjustel taotleda juhatuselt liikmemaksuvabastust või väiksemat liikmemaksu;

2.1.4.3 Vabaerakonna juht- või kontrollorganistesse valituna osaleda nende töös;

2.1.4.4 aidata kaasa Vabaerakonna ja Eesti arengule ning Vabaerakonna programmiliste eesmärkide saavutamisele.

2.2 Erakonna toetajaliige

2.2.1 Vabaerakonna toetajaliige võib olla vähemalt 16-aastane Eesti kodanik. Toetajaliikmeks võib olla ka vähemalt 16-aastane kodanik, kes elab püsivalt Eestis. Toetajaliige ei tohi kuuluda ühtegi teise Eestis registreeritud erakonda.

2.2.2 Vabaerakonna toetajaliikmel on kõik Vabaerakonna liikme õigused ja kohustused, kui põhikirjas ei ole määratud teisiti.

2.2.3 Toetajaliige võetakse vastu piirkonna juhatuse poolt kirjaliku avalduse alusel. Selle puudumisel Vabaerakonna juhatuse poolt.

2.2.4 Toetajaliige ei pea maksma liikmemaksu.

2.2.5 Toetajaliige ei saa hääletada ega kandideerida Vabaerakonna üldkoosolekul valitavatele kohtadele.

2.3 Erakonna liikme ja toetajaliikme väljaarvamine

2.3.1 Liikme ja toetajaliikme võib motiveeritud otsuse põhjal välja arvata Vabaerakonna juhatus juhul, kui liige on saanud hakkama vääritud teoga, tegutseb vastuolus Vabaerakonna põhikirjaga või kahjustab tahtlikult erakonna mainet. Juhatuselt saab motiveeritud ettepaneku alusel liikme väljaarvamise arutamist nõuda Vabaerakonna aukohus või piirkonnaühenduse juhatus vastavalt liikme piirkondlikule kuuluvusele.

2.3.2 Juhatus sellekohase otsuse võib vaidlustada Vabaerakonna aukohtus või üldkoosolekul. Kui aukohus jääb erinevale seisukohale, arutab juhatus väljaarvamise otsust uuesti. Aukohtu otsus on juhatusel soovituslik.

2.4 Vabaerakond ei jaga oma vara või tulu ega anna materiaalselt abi või rahaliselt hinnatavaid soodustusi oma asutajale, liikmele, juhtimis- või kontrollorgani liikmele, temale annetusi teinud isikule või sellise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmele ega nimetatud isikutega seotud isikutele.

3. ÜLDKOOSOLEK

3.1 Vabaerakonna kõrgeim organ on liikmete üldkoosolek.

3.2 Üldkoosolek kutsutakse kokku vähemalt kord aastas. Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus vähemalt kümne (10) päevase etteteatamisega, andes teada üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra eelnõu erakonna sisekommunikatsioonikanalites.

3.3 Erakorraline üldkoosolek kutsutakse kokku vähemalt kahe nädalase etteteatamisega, kui seda nõuab vähemalt 1/10 Vabaerakonna liikmetest.

3.4 Üldkoosolek:

3.4.1 valib liikmete hulgast esimehe kaheks aastaks;

3.4.2 valib liikmete hulgast 5 - 7 juhatuse liiget kaheks aastaks;

3.4.3 valib liikmete hulgast 3-liikmelise aukohtu ja 3-liikmelise revisjonikomisjoni kaheks aastaks;

3.4.4 võtab vastu ja kinnitab Vabaerakonna põhikirja ja programmi ning teeb nendes muudatusi ja täiendusi;

3.4.5 kinnitab majandusaasta aruande;

3.4.6 kinnitab liikmemaksu suuruse;

3.4.7 võtab vastu üldpoliitilisi seisukohti;

3.4.8 korraldab kuulamisi valitud juht- ja kontrollorganitele;

3.4.9 korraldab teisi tegevusi vastavalt heale tavale ja kehtivale seadusandlusele.

3.5 Üldkoosoleku otsused võetakse vastu üldkoosolekul osalenud liikmete lihtääleenamusega.

3.6 Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui sellest on liikmetele ette teatatud vähemalt 10 päeva enne toimumist erakonna sisekommunikatsiooni kanalites.

3.7 Igal hääleõigusliku liikme häälte arv üldkoosolekul tuletatakse valemist: ruutjuur valitava organi liikmete arvust ümardatuna suurema täisarvuni.

3.8 Isikuvalimised toimuvad salajasel hääletusel. Valituks osutuvad enim hääli saanud kandidaadid.

3.9 Volituse alusel Vabaerakonna liikme esindamine üldkoosolekul ei ole lubatud

3.10 Erakonna üldkoosolek protokollitakse. Protokollid kantakse:

3.10.1 Üldkoosoleku toimumise aeg ja koht, üldkoosoleku päevakord, hääletustulemused ja vastuvõetud otsused ning muud üldkoosolekul tähtsust omavad asjaolud;

3.10.2 Üldkoosoleku otsuse suhtes eriarvamusele jäänud liikme nõudel tema eriarvamuse sisu.

3.10.3 Protokollile kirjutavad alla üldkoosoleku juhataja ja protokollija. Eriarvamusele kirjutab alla selle esitanud isik. Protokollid lahutamatuks lisaks on üldkoosolekust osavõtnute

nimekiri koos igaühe allkirjaga ning üldkoosolekule esitatud kirjalikud ettepanekud ja avaldused.

4. ESINDUSKOGU

4.1 Esinduskogu juhib Vabaerakonna tegevust üldkoosolekute vahelisel ajal talle põhikirjaga seatud raamides ja pädevuses.

4.2 Esinduskogu moodustub erakonna piirkonna esindajatest, toimkondade ja ühenduste esindajatest, Riigikogu fraktsiooni liikmetest, juhatuse liikmetest, Euroopa Parlamendi liikmetest ja Vabariigi Valitsuse liikmetest;

4.2.1 piirkondade ja toimkondade esindajate arvu esinduskogus määrab esinduskogu kodukord, selle puudumisel juhatuse ettepanekul üldkoosolek.

4.3 Esinduskogu:

4.3.1 valib enda hulgast kolmeliikmelise juhatuse, mis koosneb esimehest ja kahest aseesimehest ja kinnitab oma kodukorra;

4.3.2 võtab vastu poliitilisi seisukohti, otsuseid ja tegevuskavu, esitab ettepanekuid ja seaduseelnõude algatusi;

4.3.3 kinnitab erakonna Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimiste programmi ja valimisnimekirjad, erakondadevahelised lepped ja valitsusdelegatsiooni koosseisu;

4.3.4 korraldab muid erakonna tegemisi vastavalt heale tavale ja kehtivale seadusandlusele.

4.4 Esinduskogu tuleb kokku vähemalt neli korda aastas vähemalt kahepäevase etteteatamisajaga:

4.4.1 esinduskogu kutsub kokku esinduskogu juhatus;

4.4.2 esinduskogu võib korraldada erakorralisi koosolekuid vähemalt kahepäevase etteteatamisega; erakorralise esinduskogu võib kokku kutsuda ka erakonna juhatus.

5. JUHATUS

5.1 Juhatusse kuuluvad esimees ja üldkoosoleku poolt valitud juhatuse liikmed.

5.2 Juhatus:

5.2.1 määrab aseesimeeste arvu ja valib enda hulgast aseesimehe(d);

5.2.2 korraldab Vabaerakonna tegevust;

5.2.3 korraldab Vabaerakonna majanduslikku tegevust, sh kinnitab Vabaerakonna eelarve;

5.2.4 loob büroo ja palkab töötajaid;

5.2.5 kutsub kokku üldkoosoleku, koostades selleks vajalikke eelnõusid ja aruandeid;

5.2.6 moodustab vajadusel valdkonnapoliitilisi toimkondi ja töörühmi Vabaerakonna eesmärkide elluviimiseks ja koordineerib nende tegevusi;

5.2.7 koondab ja edastab Vabaerakonna poliitilisi seisukohti;

5.2.8 registreerib piirkondi vastavalt põhikirjale ja piirkonna sooviavaldusele;

5.2.9 täidab muid kohustusi ja korraldusi vastavalt üldkoosoleku ja esinduskogu otsustele ning kehtivale seadusandlusele.

5.3 Juhatuse otsused võetakse vastu, kui juhatuse koosolekul osaleb üle poole juhatuse liikmetest.

5.4 Juhatuse koosolekud on avatud kõigile erakonna liikmetele

5.5 Kui juhatuse liige loobub valitud kohast, saab asendusliikmena juhatuse liikmeks üldkoosolekul järgmise hääletamistulemuse saanud liige. Võrdsete häältearvu korral määratakse uus juhatuse liige liisu heitmise teel.

6. ESIMEES

6.1 Koordineerib ja juhib juhatuse tegevust, tema puudumisel juhib tegevust aseesimees. Viimase puudumisel vanim juhatuse liige;

6.2 Esindab ühingut läbirääkimistel teiste organisatsioonidega, kui juhatus ei ole otsustanud teisiti.

6.3 Esimehel on õigus esindada Vabaerakonda kõikides juriidilistes toimingutes. Esimees võib volitada õigustoiminguteks aseesimeest ja tegevjuhti.

7. PIIRKOND

7.1 Erakonna territoriaalne üksus on piirkond. Piirkond on vastavuses Riigikogu valimiste valimisringkonnaga. Lubatud on jagunemine maakondade ja Tallinna linnaosade kaupa.

7.2. Piirkonna moodustamise ja jagunemise otsuse teevad vastavate piirkondade liikmed. Piirkond võib piirkonna juhatuse otsusel moodustada vastavalt vajadusele osakondi.

7.3 Piirkonna kõrgeimaks organiks on piirkonna üldkoosolek, mis koguneb vähemalt kord aastas. Üldkoosolekul valitakse piirkonna juhatus kuni kaheks aastaks.

7.4 Piirkonna juhatus juhib piirkonda üldkogude vahelisel ajal. Piirkonna juhatus koordineerib kohalike poliitikate loomist ning selles osalemist, hoiab sidet kohalike valimisliitude ja kodanikeühendustega.

8. TOIMKONNAD, ÜHENDUSED

8.1 Liikmetel ja toetajaliikmetel on õigus algatada ühendusi ning kuni kümme valdkonnapoliitilist toimkonda.

8.1.1 Ühendused ja toimkonnad kinnitab ja lõpetab Vabaerakonna juhatus.

9. AUKOHUS

9.1 Aukohus juhindub oma tegevuses erakonna põhikirjast ja eetilistest põhimõtetest.

9.2 Aukohus tegeleb ühingus tekkivate eetiliste ja isikutevaheliste vaidlustega ning vaatab läbi Vabaerakonna liikmete esitatud kaebused ja ettepanekud ning teeb omapoolseid ettepanekuid juhatusele.

9.3 Aukohtu ettepanekud juhatusel on soovituslikud, kuid juhatus peab neid arutama ja langetama otsuse.

9.4 Aukohus koostab aukohtu menetluskorra ja esitab selle juhatusel kinnitamiseks. Menetluskord on kättesaadav Vabaerakonna koduleheküljel.

9.5 Aukohtu liige ei saa olla erakonna Vabaerakonna esimees, juhatuse ega revisjonikomisjoni liige.

9.6 Kui aukohtu liige loobub valitud kohast, saab aukohtu liikmeks üldkoosolekul järgmise hääletamistulemuse saanud kandidaat.

10. REVISJONIKOMISJON

10.1 Revisjonikomisjon tegeleb Vabaerakonna finantskorra, põhikirja ja kodukorra järelevalvega.

10.2 Revisjonikomisjon koostab menetluskorra, mille kinnitab juhatus. Revisjonikomisjoni menetluskord on kättesaadav Vabaerakonna koduleheküljel.

10.3 Revisjonikomisjoni liige ei saa olla esimees, juhatuse ja Aukohtu liige.

10.4 Kui revisjonikomisjoni liige loobub valitud kohast, saab revisjonikomisjoni liikmeks üldkoosolekul järgmise hääletamistulemuse saanud kandidaat.

11. BÜROO

10.1 Juhatus nimetab esimehe ettepanekul vajadusel ametisse tegevjuhi;

11.1.1 tegevjuht võib olla juhatuse liige;

11.1.2 tegevjuht korraldab juhatuse otsuste täitmist;

11.2 Tegevjuht esitab juhatusel kinnitamiseks teised büroo töötajad.

12. ERAKONNA LÕPETAMINE, JAGUNEMINE JA ÜHINEMINE

12.1 Vabaerakonna lõpetamiseks ja jagunemiseks peab vastava ettepaneku poolt hääletama üle 2/3 üldkoosolekul osalenud liikmetest.

12.2 Üldkoosolek, olles otsustanud Vabaerakonna lõpetamise või jagunemise, moodustab komisjoni vara jagamiseks. Vabaerakonna lõpetamisel määrab üldkoosolek vara jagamiseks õigustatud isikud. Vabaerakonna lõpetamine, ühinemine ja jagunemine toimub vastavuses kehtivate seadustega.

12.3 Vabaerakonna ühinemisotsust peab toetama üle poole üldkoosolekul osalenud liikmetest.

12.4 Ühinemislepingu koostavad ühinevate erakondade juhatused ning see jõustub pärast poolte poolt allkirjastamist ja ühinevate erakondade üldkoosolekutel kinnitamist. Ühinemislepinguga võib näha ette tähtjalisi erandeid põhikirja suhtes.